

GENEALOGISCHE EN HISTORISCHE PUBLICATIES (DEEL 3)

Rentboek Ter Brake,
'Het manuaal van 1422'
15de eeuw

Archief van de Nassause Domeinraad
bewerking door Ger Mathee

1422

Rentboek Ter Brake

15de eeuw (1422)

bewerking: Ger Matthee - fotografie: Jeroen van den Brande

Bron: Nationaal Archief Den Haag: 1.08.11, Inventaris van het archief van de Nassause Domeinraad, Cijnzen en tienden, 12006, Legger van de goederen en erfrenten van de commanderij Ter Brake, 1422.

Wordt in de literatuur veelal aangeduid met 'Manuaal van 1422'

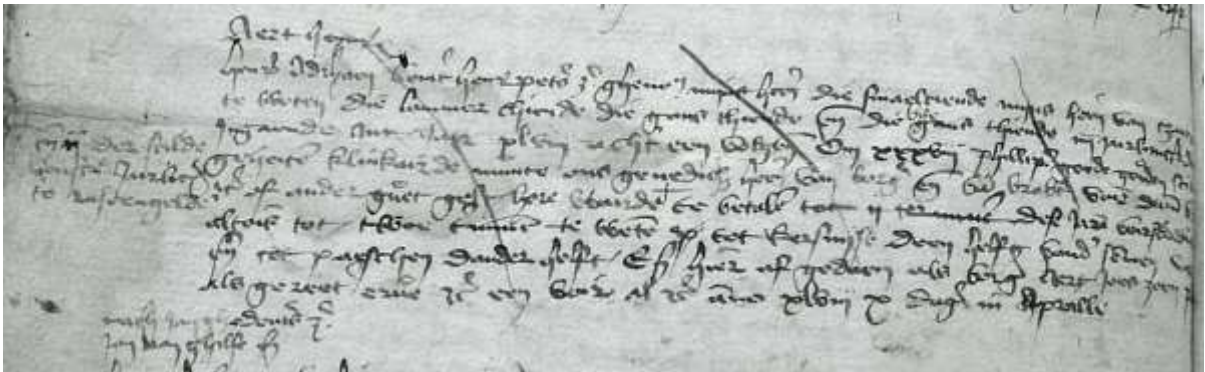
fotografie: Jeroen van den Brande, NA: 1.08.11, Rentboek ter Brake 1422 boekomslag

Inleiding

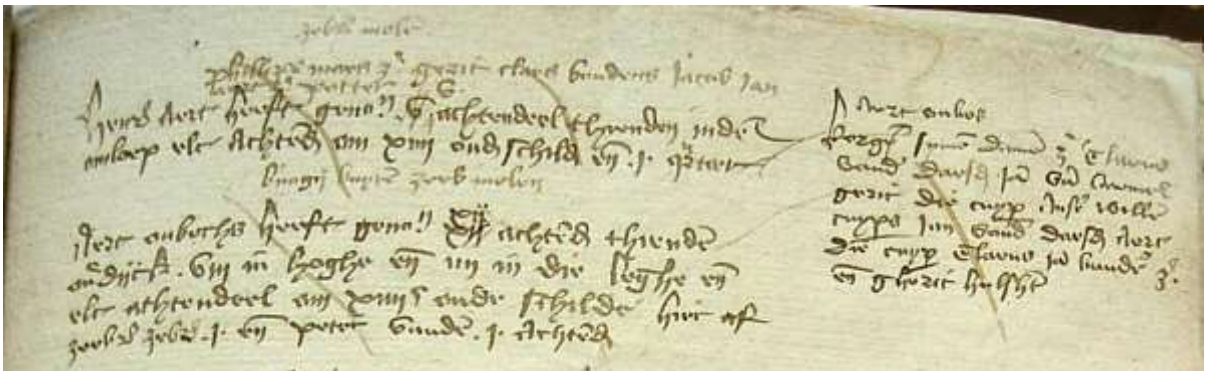
De transcriptie van dit deel beperkt zich tot het Oosterhouts gedeelte omdat hier mijn voorkeur naar uitgaat.

In 1554 spreekt men over novale tienden in de parochie van Oosterhout aan de Commanderij toebehoren 'vuytgenomen dat die prince van Orangien over andere jaeren hadde deen helft vander voirs. thienden deen jaer int deen ende dander jaer int dandere van *sekere twee plecken oft blocken* deen geheten int *Hooge* ende dander geheten int *Leege*' te Oosterhout. Dit zou betekenen dat er in Oosterhout geografisch hoge en lage blokken waren. Men spreekt over: twee hoge en lage "*plecken of blocken binnendijks*".

In de schepenakte van Oosterhout tref ik voor het eerst aan over deze hoge en lage tienden n.l. de smaltiende.

RHCTilburg: Archief 2006, Schepenbrieven van Oosterhout (1442-1448), RA 256, pag. 25r, 10 april 1448

RHCTilburg: Archief 2006, Schepenbrieven van Oosterhout (1450-1459), RA 257, pag. 82v, 10 januari 1450

Dit boek moet kort na de tweede St-Elisabethsvloed zijn opgemaakt want:

"Daags na Sint Elisabeth 1421 woedde er 's nachts zo'n hevige storm, dat de wind met orkaankracht in Tiel en elders verschillende huizen omverblies en in Holland door dijkdoorbraken veel schade aanrichtte. Bij mensenheugenis was het niet voorgekomen, dat een overstroming zó erg en het peil van het zeewater zó hoog was. Bijna heel Holland is, evenals Vlaanderen en Zeeland ondergelopen. Hierdoor kwam ook de grote Zuidhollandse Waard onder water te staan en ging verloren. Er zijn kerken verplaatst, omdat het overstroomde gebied er nog steeds zo bij ligt en tot nu helemaal niet kon worden herdijkt (uit: de Tielse Kroniek).^[2]"

Materiaal

Het 'Manuaal van 1422' heeft een oorspronkelijke band op houten borden met rood bruin leer over-trokken en versierd met filets en losse stempels met blad motief, rug intact, sporen van twee sloten aan binnen en buitenzijde goed zichtbaar (zijn in de loop der tijd verdwenen).

Het geheel is circa xx cm (gemeten over voorplat, rug en achterplat) x ?? cm (h) en is vastgezet middels een 4-touws verbindingen op de rug.

De perkamenten bladen zijn ingenaaid op een viertal banden, welke op voor- en achterplat zijn vastgezet.

Er bevind zich op een schutbladen latijnse teksten die gelegenheid voorzien van twee dubbele papieren schutbladen, die eveneens op de platen zijn vastgezet.

Enkele perkamenten bladen zijn gerepareerd met naald en draad en zijn enkele pagina's beschadigd doordat iemand in te verleden stukken uit het perkamenten blad heeft gesneden.

De bladen zijn met potlood genummerd 1 tot en met 85. Verder is er sprake van enige schade door de inwerking van vocht.

fol. 11-11v	[blad is beschadigd, blad gerepareerd, genaaid]
fol. 15-15v	[blad is beschadigd, blad gerepareerd, genaaid]
fol. 27-27v	[blad is beschadigd, reep van het blad afgesneden]
fol. 35-35v	[blad is beschadigd, reep van het blad afgesneden]
fol. 45-45v	[blad gerepareerd, genaaid]
fol. 47-47v	[blad gerepareerd, genaaid]
fol. 48-48v	[blad is beschadigd, twee ronden gaten]
fol. 53-53v	[blad is beschadigd, mogelijk zegel eruit gesneden]
fol. 55v	(blanco blad)
fol. 56	(blanco blad)
fol. 65-65v	[blad gerepareerd, genaaid]
fol. 71-71v	[blad gerepareerd, genaaid]
fol. 72-72v	[blad gerepareerd, genaaid]
fol. 78-78v	[blad gerepareerd, genaaid]
fol. 79-79v	[blad gerepareerd, genaaid]
fol. 82-82v	[blad gerepareerd, genaaid]
fol. 86-86v	(blanco bladen)

Datering

1422

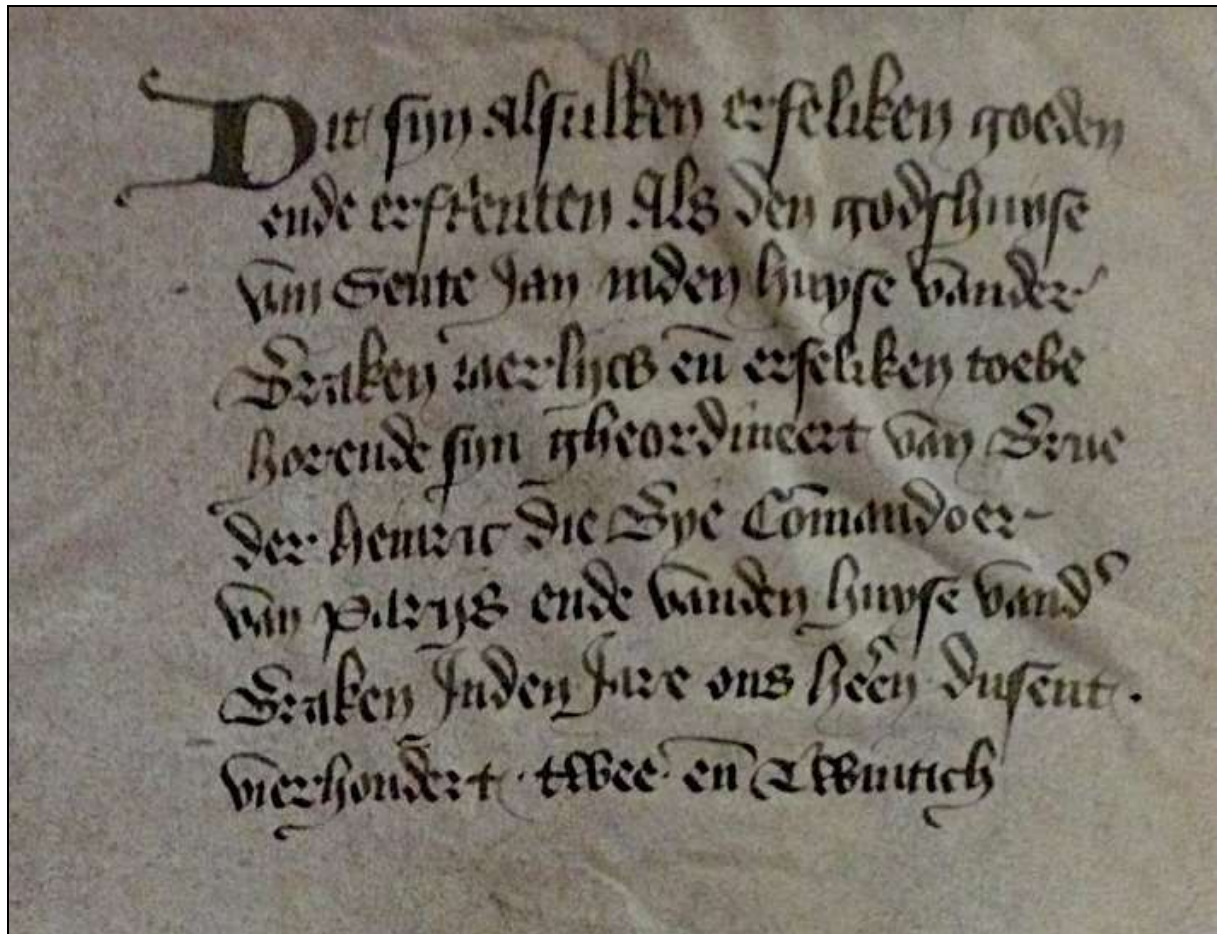
Toelichting

Let op: het Oosterhoutse gedeelte met de folio's (pagina's met potlood beschreven) 54r tot en met 79v zijn getranscribeerd omdat hier mijn interesse naar uitgaat. De rest van de dorpen zijn niet getranscribeerd.

Literatuur

- Taxandria: jaargang 1920, 1934
- Oranjeboom: jaargang 1949 1-16. Johannieters hadden in deze regio vestigingen in ..... *Jaarboek 2 (1949)* pagina 89-128.
- Oranjeboom: jaargang 1979-1980 141-166 *Tempeliers in Brabant, De commanderij Ter Brake bij Alphen*, drs. A.A. Streefland
- Cetrutti: deel 1, pagina 104-110
- Thomas Ernst van Goor, *Beschrijving der stad en lande van Breda* ('s-Gravenhage, 1744), pagina 503.
- A. Erens, o. Praem archivaris der Abdij Tongerlo, *De oorkonden van het Norbertinessenklooster st. Catharinadal te Breda-Oosterhout*. Nr. 148
- [www:/collecties.breda.nl/Atlantis/](http://www.collecties.breda.nl/Atlantis/), Christ Buiks, Archief van de Tafel der Heilige Geest, legger van erfpachten en erfciijnzen, *Inventaris (c.1415) 1538-1811*
- *Laatmiddeleeuws landschap en veldnamen in de Baronie van Breda*, Chr. Buiks, (van Gorcum 1997)

Dit sijn alsulken erfeliken goeden
ende erfrenten als den godshuyse
van Sente Jan inden huysse vander
Braken iaerlijcs en(de) erfiken toebe
horen sijn gheordineert van erve
der Henric die Bye, comandoer
van Parijs ende vanden huysse vand(er)
Braken inden jaere ons hee(re)n duser
vierhondert twee en twintich.

Oesterhout

Dit sijn alzulken erfeliken goeden en erf
renten als onsen godshuyse vons toebehore
inder prochie van Oesterhout

Om behoren ons toe alle thienen inder prochie van
Oesterhout van lozen van beesten groot thiende sijn
thiende wghenome dat der heerlychheit van Oesterhout
van ouden tijden behoert heeft een vierendeel in die grote
thiende ouer die en niet in die sijn thiende En dit sijn
die thienen als hier na selghet

It so sijn twee thienen gheheite ouer die een gheheite
die hoghe thiende En dander gheheite die loeghe thiende
En in elke thiende sijn acht achtendeel come beide die thiende
zeftien achtendeel En wt desen zeftien achtendele
heeft die heerlychheit vier achtendeel te wete is dat die
heerlychheit van Oesterhout heeft een jaer die helft in die
hoghe thiende en dander jaer die helft in die loeghe thiende
Des vier achtendeel is gheslant die der heerlychheit toebe
hoert so bliue ons vier achtendeel in beide thiende En de
ploeghe elc achtendeel te gheken ierlyc alsme die der
pacht so een jaer een dander jaer meer drent zes onder
salde So comen die twee achtendeel op een ondsalde

It die thiende inden omloep dan sijn in acht achtendeel
en elc achtendeel gheft ierlyc een jaer meer dander
jaer een drent w ondsalde lope dan die acht acht
dele ierlyc te samen
Lxxij ondsalde

tOesterhout

Dit sijn alsulken erfeliken goeden en(de) erfrenten als onsen godshuyse voirs. toebehore(n) inder prochien van Oesterhout.

P(ri)mo¹ behoren ons toe alle alle thiendenⁱ inder prochien van Oest(er)hout van koren, van beesten, groetthiende, smaelthiendeⁱⁱ wtghenome(n) dat der heerlijkheit van Oesterhout van ouden tijden behoert heeft een vierdeel in die grote thiende over dike² en(de) met in die smaelthiende en(de) dit sijn die thienden als hier na volghet.

It(em) so sijn twee thienden gheheite(n) over dike deen gheheite(n) die leegheⁱⁱⁱ thiende en(de) in elke thiende sijn acht achtendeel come(n) beide die thiende(n) zestien achtendeel(n) heeft die heerlijkheit vier achtendeel te wete(n) is dat die heerlijkheit van Oest(er)hout heeft deen jaer die helft in die hoghe^{iv} thiende en(de) ander jaer die helft in die leeghe thiende dese vier achtendeel afgeslaghe die der heerlijkheit toebehoert so blive(n) ons XII achtendeel in beide(n) thiende, en(de) des pleeght elc jaer min dander jaers meer o(n)trent zes ouder scilde³ so comen die twelwe achtendeel op LXXII oud(e) scilde.

Ite(m) die thiende inden omloop dan sijn in acht achtendeel en(de) elc achtendeel ghelt iaerlijcs deen jaer meer dander jaer min o(n)trent IX oude scilde lope(n) dan die acht achtendeel iaerlijcs tesamen. LXXII oud(e) scilde.

(folio 54v-P1000648)

Ite(m) die thiende van Ulendonc en(de) Zoetmansthiende en(de) cleyn Stelo die heeft die heeft die hee(r) van Oest(er)hout eene(e) tijt van jare(n) ghehadt in pachinghe(n) elxs jaers o(n)trent XL ouder scilde en(de) alle jaer wel betaelt.

It(em) die thiende van Donghen also verre als Donghe leeght inder prochien van Oesterhout heeft Willem van Donghen ghehadt in pachinghen eene(n) tyt van jare(n) elxs jaer om XVI oud(e) scilde en(de) alle iaer wel betaelt.

It(em) hoghe Steeloe pleeght te hebben die p(er)soen(en) van Oesterhout r(e)c(ht) en(de) alsuie die v(er)placht ghelt o(n)trent VII oud(e) scilde.

Ite(m) die thiende van Dorst ghelt deen jaer op dander jaer neder tsiaers te lenen binnen Breda on(tr)e(n)t XX zes(ter) rogs.

Ite(m) die thiende van oude Zeeters en(de) niwe Zeters pleeght te hebben die p(er)soen en(de) als hij die v(e)rpacht so mach sij ghelden iaerlicx o(n)tre(n)t XI zest(er) rogs.

Ite(m) die thiende van

---

¹ *Primo* = ten eerste

² *Dike* = dijk

³ *Oude scilde* = muntsoort is mogelijk het Frans gouden schild

Ite(m) die thiende in die schure heeft ons late tOesterhout een deel jare(n) in pachinghe ghehadt met half den ghewinne op onser hoeve(n) om XXXI zest(er) rogs te lenen iaerlijcx in onsen huysse te Breda.

(folio 55-P1000649)

Ite(m) onse molen tOest(er)hout ghelt tsiaers o(n)trent XX zest(er) r(ogs) te lenen binne(n) Breda en(de) wt desen XX zesten so heeft die p(er)soen in zest(er) en(de) wij sijn sculdich onsen molen op te houden van allen des dair aen valt te maken.

Ite(m) onse smaelthiende van lameren, van byen en(de) ganse(n) in aldere prochien van Oesterhout als wij verpachte(n) deen jaer min dander meer tsiaers o(n)trent XX crone(n) franc.⁴

Ite(m) die thiende vande(n) verkene(n) behoert den p(er)soen.

Ite(m) van onsen beemden dieme(n) heedt die Vijftichbuender en(de) ghelegh(en) sijn in eene(n) velde int broek en(de) wel bekend is ghelt jaerlix in huere(n) o(n)trent XL crone(n) fr(anc).

Ite(m) Sleewijcxlant te Steloe ghelt tsiaers o(n)trent III crone(n) fr(anc) bove(n) die vijf scellinghe en(de) IX pen(n)i(n)ghe loven(en) die die heerlijkheit van Oesterhout dair iaerlix op heft en(de) des lands mach sijn o(n)trent zesse marghe(n) gheerde mette(n) eynde oestw(aer)t aende(n) Cadijc.

Ite(m) heeft die acker des p(er)soen.

Ite(m) die vlasthiende in Oesterhout pleeght iaerlix te ghelden in pachinghe so meer so min o(n)trent LXXX ellen vlassenslakens.

(onbeschreven pagina)

(folio 55v-P1000650)

(onbeschreven pagina)

(folio 56-P1000651)

(folio 56v-P1000652)

Nu hebben wij te Donghen twee buender moers gheheite(n) Doelake(n) ghelegh(en) op die zuyside van tGrevenmoers opt oestzide vanden weghe en(de) van elken buenre so ghelden wij tsiaers der heerlijkheit van Donghen XII pen(n)i(n)ghe loven(s) dat sijn die twee buend(er) XXIII d(enier).

It(em) hebben wij opt tsGreve(n)moers een viere(n)deel van eender hoeve(n) moers ghelegh(en) neve(n) der kercke(n) van tsGreven(n)moer op die zuyside.

(folio 57-P1000653)

tOesterhout

Dit sijn alsulken erfchijns alsinen onsen godshuse jaerlic gheldende is in Oesterhout op Sente Ulbrechts dach.

P(ri)mo Ulendonc

P(ri)mo Alijt Gherijts docht(er) vand(er) Heyden. IIII b., IIII d(enier) op bat dan IX buender lands liggende by Donghen neven tsMeestersleen.

---

⁴ *crone Franc* = Franse (gouden) crone = muntsoort.

Ite(m) Agneeze Maes Thonijs soens docht(er) VIII b., IX d(enier), VII h(oenre) van goede tot Ulendonc aen die noertzide vander strate(n), lant, beemde en(de) huys en(de) hof op staet comende opte(n) Gruene(n)dijke.

Ite(m) cadem⁵. III d(enier), I h(oen) op een hofstat bij Zebrecht Clercs dan Jan Zoet Ja(n) Cops op plach te wonen. Des ghelt Aert Bydens z(one) van desen chijnse VII½ d(enier).

Ite(m) theilichs gheest altaer VI b. van den beemden aenden Gruene(n)dijke op die noertzide van Aert Boydens erve.

Ite(m) Aert Boyden XV d(enier) op II buender en(de) IIIc roeden aen den Gruene(n)dyke bij Agneezen Maes Thonijs zoens docht(er) hoeve(n).

Ite(m) Heinrais Crystus XXIII d(enier), III vier hoens op III½ buender in die hoeve(n) die Aert Boykens ware(n) op die westzide van Lauwereys erve van Rulle.

(folio 57v-P1000654)

Ulen(donc)

Ite(m) Alijt P(er)soens VI d(enier) van eene(n) buend(er) bi Godeken Melijs {*tussengevoegd* = erve ghelegh(en)} dat Aert Hentens was.

It(em) mijn joffrow Robbrechts van Wisschel VII½ d(enier) van erve aende(n) Gruene(n)dijke dat Aert Ludincs was op die opdie noertzide van Godelt Jan Heylen soens wijfs erve.

Ite(m) Hein Boen III d(enier) op bat dan een half buenre inder Strijchoec dat Machiel Aerts soens was op die westzide van Alijt P(er)soens.

Ite(m) Jan Vrancken VI d(enier) op een buender lands by Ghertijt Amme(n) erve.

Ite(m) Tiel Boen Lem(m)ens z(one) XII d(enier) op twee buend(er) daer hij op sit opt oestzide van Gherijds erve vander Heyden.

Ite(m) Alijt Cleys Machielen weduwe V d(enier) op een buend(er) in die acht buend(er) opt noerteynde van tsMeestershoeve.

Ite(m) Hein Horst XVIII d(enier) van drien buend(er)en aenden Gruene(n)dijke op die noertzide van tsheligs gheests altaerlant.

Ite(m) Peter Hein Meest(er) Aerts III d(enier) op vyf lope(n)zaet bij Gherijt Amme(n) in Claes Aelbrechs zoens heyndinghe.

Ite(m) idem XIX d(enier) Q⁶ op bat dan drie buend(er) in die IX buend(er) opt oestzide van Jan Staessen erve.

(folio 58-P1000655)

(Ulen)donc

Ite(m) Lambrecht van Loen XVIII d(enier) op o(n)trent III½ buend(er) dair huys en(de) hof op staet dair hij aen sit ligghende tuschen Jan Stevens erve en(de) Wout(er) Peter Marie(n) erve.

---

⁵ *cadem* = idem

⁶ vermoedelijk de Oude Denier zie Thomas Ernst van Goor, Beschrijving der stadt en lande van Breda (*'s-Gravenhage, 1744*), pagina 503.

It(em) Godevaert Melijs zoen XII d(enier) op II buender aenden Gruene(n)dike neven Aert Hentenslant en(de) Alijt P(er)soens noertwaert.

Ite(m) Aert Boyden XIII d(enier) op bat dan II buend(er) aende Gruene(n)dike op die noertzide van Jan Gherijt Bonten soens erve.

Ite(m) Jan Heymans XIII d(enier) van twwen buend(er) beemde tot Ulendonck gheleg(hen) den Gruene(n)dike.

Ite(m) Jan Stevens I d(enier) op huys en(de) hof dair hij op sit ligghende tusche(n) Jan Zebrecht zoens erve opt oestzide en(de) Katheline(n) Tiel Boene(n) docht(er) erve opt ander zide.

Ite(m) idem IX d(enier) op een stuc lands ligghende tuschen Jan M(un)tens soons erve op doestzide en(de) Lambrechts van Loen opt ander.

Ite(m) Jan Huys Gherijt Ghijbe(n) zoens z(one) XVI d(enier) o(uden) op drie buenre en(de) een vier aenden Gruene(n)dike.

It(em) Gherijt Ghijben z(one) II d(enier) van erve dat Jan Buys was.

(folio 58v-P1000656)

Ulen(*donc*)

Ite(m) he(e)r Willem sPapen kijnder van Donghe X d(enier) van lande tuschen tsGreve(n)moer en(de) den Gruene(n)dijke en(de) dan Wille(m) Noet Godevaert Melijs soens z(one) dat wederdeel afhoude(n)de is.

Ite(m) Wille(m) Noet Godevaert Melijs soens z(one) X d(enier) vande(n) selve(n) lande tusche(n) tsGreve(n)moer en(de) den Groene(n)dijk en(de) dair he(e)r Wille(m) sPapen kijnd(er) voirs. dat wederdeel afhouden.

Ite(m) Gielijns kijnd(er) van Caertscot VII d(enier) van erve te Donghe(n) aft Lem(m)e(n) Hulsoutshof en(de) LXXX roede(n) beemps by die watermolen.

Ite(m) Gherijt Ammen II b. op XII lope(n)zaet lands over die strate ieghen sijn doere en(de) van eene(n) stuc lands int acker en(de) opten Strijchoek en(de) vande(n) VIII buenre.

Ite(m) Symon Corputs kijnde(ren) X d(enier), III q(ua)rt(ier) op anderhalf buend(er) lands en(de) een lope(n)saet ligghende in twee(n) stucke(n) in een der heyndinghe(n) die Hein Ammen was.

Ite(m) Jan Staessen IX d(enier), III q(ua)rt(ier) op huys en(de) hof en(de) heyndinghe dair hij aen sit houdende o(n)tre(n)t I½ buenr(e) en(de) een lope(n)zaet ligghende tusche(n) Henric Corputs erve en(de) Jan Winen.

Ite(m) idem III d(enier) op een half buend(er) heyden ligghende opt eynde vanden goede dat Hein Amme(n) was hoedende op Hein Pylokens van Peter Hein Meest(er) Aerts erve.

Ite(m) Gherijt Ammen III½ d(enier) op bat dan een buenr(e) in die IX buenr(e) op die westzide van Peter Hein Meest(er) Aerts soens erve.

(folio 59-P1000657)

(Ulen)donc

Ite(m) Jan Winen VII d(enier) op o(n)trent I½ lope(n)saet dir hij op sit op o(n)trent VII½ lope(n)saet after Jan Staessen niet verre van sijnre hofstede.

Ite(m) Henric vanden Corput VI d(enier) op een buenre ligghende in twee(n) stucke(n) te wete(n) vijf lope(n)zaet ligghende opt oestzide van Jan Staessen erve en(de) op drie lope(n)zaet van Symon Corputs kijnd(er) erve.

Ite(m) Cleys Peters z(one) III½ d(enier) op o(n)trent II½ lope(n)zaet ligghende op die zuytside van Henrics Corputs vijf lope(n)saet, en(de) op II½ loipe(zaget) ligghende met eene(n) hoeke opt oestzide va(n) Jan Staessen erve.

Ite(m) Claes Blanckaert XXIII d(enier), ½ h(oen) op III½ buenre opt O(n)nutvelt dair hij op sit.

Ite(m) Hein Aert Machiels z(one) VIII d(enier) op I½ buenre aenden Groene(n)dijke.

Ite(m) Symon Gherijds zoen XII d(enier) op II buenre lands gheleg(en) int Ryewe goet tusche(n) Cleys Henrics erve en(de) Roelen Staessen.

Ite(m) Willem van Bavel XVI d(enier) op huys en(de) hof dair hij op sit dat Hein Gherijt Cleyne(n) was ligghende in die hoeve(n) op die westzide van Pet(er) Cockelberchs goet was houde(n)de on(t)rent III buende(r).

Ite(m) idem XII d(enier), III, vier h(oenre) op een hoecsken min dan half tgoet dat Pet(er) Cockelberchs was ligghende tUlendonc bij Cleys Jans soens erve.

(folio 59v-P1000658)

Ulen(*donc*)

Ite(m) Willem van Bavel VII½ d(enier), I½ h(oenre) op erve in die hoeven bij vier buenr(e) voirs.

Ite(m) Hein Clissaert III b., IX d(enier), I q(ua)rt(ier) op II½ buend(er) en(de) L roeden int On(n)utvelt op oestzide van Willem Peters soens erve.

Ite(m) Willem Tiel Boens II d(enier), I q(ua)rt(ier) op L roeden int O(n)nutvelt.

Ite(m) Hein vader Heiden XX d(enier) van goede beneden den Donghenschen wech bij tgoet dat Steven Clercx soen was.

Ite(m) Dieric Tiel Boens XXVII d(enier) op III½ buenr(e) tUlendonc ligghende opt oestzide vande(n) Gruene(n)dijke.

Ite(m) Peter Willem Peters z(one) VI d(enier) van eene(n) buenre tUlendonc ligghende opt oestzide vande(n) Gruene(n)dijke.

Ite(m) Hein der kijnder VII d(enier) op bat dan een buend(re) gheleg(en) inden hoeke aende(n) Rijsdijke.

It(em) Wille(m) Peters z(one) vand(er) Avoert XVIII d(enier) op een buenre int O(n)nutvelt dan hij op woent.

Ite(m) idem op een half buenre int O(n)nutvelt opt oestzide van Claes Blanckaert hove.

Ite(m) idem op een buender en(de) L roeden in Aelbrechs hoeven neven dat straetken.

(Ulen)donc

Ite(m) Steven der Clerc III b⁷, X d(enier) op VIII buenr(e) dair hij op sit tUlendonc gheleg(en) ghelijc dat huijse van Ruelen Staessen houdende is luttel min oft meer in eene(n) stuc opt oestzide en(de) Tiele(n) sijns zoens erve strecke(n)de vander strate(n) tUlendonc opte(n) Craneschotschen dike.

Ite(m) idem XX d(enier), I h(oen) van IIII buenr(e) XX roeden ligghende in Doedenshoeven op die westzide van tsheylich gheest dair die helft Ruelen Staessen onderpant is met den voirs goed.

Ite(m) Lijsbet Wijnerxs docht(er) X d(enier) van erve aenden Gruene(n)dijke op die noertzide va(n) Hein Horsten erve.

Ite(m) Goet Hanne(n) kijnd(eren) V d(enier) van eene aenden Gruene(n)dijke in Ulendonc.

Ite(m) Ruelen Gherijt Wibosch z(one) XII d(enier) op II buender inden Berckensteert opte(n) Hoghendijc.

Ite(m) idem VI d(enier) op een buend(er) neven tBonsa(erts) goet gheleg(en) dat Lambrechts van Donghen was.

Ite(m) Jan Tielmans z(on)e IX d(enier) op twee buenre in Bleeerincsheyndinghe hoedende op die Dongha tusche(n) Jan Hovelma(n)s erve op deen zide en(de) Jane Oemen erve opt dander zide.

Ite(m) Lijsbet Jan Symons docht(er) XXIX d(enier) op huys en(de) hof en(de) heyninghe dair Jan zoen op woende ghelijc dat gheleg(en) is tusche(n) Agneet Wijtmans kijnd(eren) erve en(de) Gherijt Ruelens.

Ulen(donc)

Ite(m) Zebrecht die Clerc X d(enier) op o(n)trent van IX buenr(e) in Ulendonc gheleg(en) bij Gherijt Ghijben soens lant.

It(em) idem II d(enier) op die hofstat dair hij aen sit houdende o(n)trent twee lope(n)zaet.

It(em) Jan Boen Massen zoen XXV d(enier) Q van bat dair IIII buenre dair hij op sit in Ulendonc.

Ite(m) Jan vander Ghoerbraken XII d(enier) Q, I h(oen) op bat hij sit in Ulendonc.

It(em) idem VI d(enier) van ach(ten) buend(er) dat Clissaerts was aen sijn doere.

It(em) idem III d(enier) op een half buenre dat Hille Cleyne(n) was gheleg(en) bij Claes Blanckaerts erve.

It(em) idem XV d(enier) op II½ buenre int O(n)nutvelt die Heine(n) Gherijt Cleyne(n) ware(n).

Ite(m) Claes die Valke die jonghe II d(enier), ½ h(oen) op IIII½ lope(n)saet in die Gheere in Claes Aelbrechts heyndinghe.

Ite(m) Steven die Clerc II b. van vier buend(re) beemden aenden Gruene(n)dijke die Jans van Wtwijc waren.

---

⁷ muntsoort B = gouden Bourgondische schilden (=klinkaard)

(Ulen)donc

Ite(m) Zebrecht die Clerc XII d(enier) op twee buenre aende(n) Groene(n)dijke dair Jan Ghijb Claren was.

Ite(m) Godelt Jan Heylen s(one) wijf VII½ d(enier) op een buend(er) en(de) C roeden aende Gruene(n)dijc dat Aert Ludincx was.

It(em) Claes Jan Peters s(one) XII d(enier), I h(oen) op half tgoet dat Peter Cockelberchs was en(de) op een hoecsken wt der anderhelft ghenome(n) die Willem van Bavel heeft.

Ite(m) Pauwels Buys XXXII d(enier) op VI buender in Pauwels Buysen heyndinghe.

Ite(m) Wille(m) Ghijsken XVIII d(enier) op VI buend(er) tot Ulendonc dair hij op sit int O(n)nutvelt.

Ite(m) Ruelen Ruele(n) z(one) Wille(m) Inghelbrechts s(one) VI d(enier) van eene(n) buender aen den Gruene(n)dijke overscheide(n) dat Wille(m) Nevekens was.

Ite(m) Katheline Meeus docht(er) I d(enier) I d(enier) op Koekenhofstat dair sij op sit.

It(em) cadem I½ d(enier) van tween lope(n)zaet lands op die westside van hare(n) huysen.

Ite(m) cadem III½ d(enier) van eene(n) acker lands bij haer huys dat haers vaders was te wete(n) op VI lope(n)zaet en(de) des ghelt, Lijsbet haere zuste(r) een vierendeel.

Ul(endonc)

It(em) Lijsbet Meeus docht(er) en(de) Katheline haer zuster VI d(enier) op een buenre int nyewe goet ghelege(n) opt oestzide van Cleys Henrics erve.

It(em) cede(m) Lijsbet en(de) Kath(eline) VII d(enier) op een veltheedt Byeslaer gheleg(en) aent streetken dat Jan Zoet Jacobs was.

It(em) Machiel Cleys z(one) V d(enier), ½ h(oen) opten Gheere in Claes Aelbrechts heyndinghe bij die strate en(de) op huys en(de) hof.

It(em) Jan van Breda VI½ d(enier) op een luttel bat dan I½ buenr(e) ghegh(en) op die westzide van Maes Thonijs z(one) hoeve(n) van Margriete(n) Noets chijnse.

It(em) Wout(er) Stappaert, XIII d(enier) op II½ buenr(e) ghelehg(en) aen dat selve goet van Maes Thonijs z(one) hoeve(n).

It(em) Jan Machiels VI d(enier) van eene(n) buend(er) dair hij op sit ghelegh(en) opt oestzide vande(n) streetken.

It(em) idem XIII d(enier) op II buenr(e) ligghend op die westzide van Jacop Machiels zoens erve.

It(em) Peter Hein Meest(er) Aerts VI½ d(enier) op die stede dair hij op woent en(de) op wat bat dan een buend(er) inden Strijchoec op die zide noertwaert van Jan Vrancke(n) en(de) op een lope(n)zaet in Claes Aelbrechts heyndinghe.

It(em) Hein Boen VI½ d(enier) op die stede dair hij op woent opt oestside van Pet(er) Hein Meest(er) Aerts en(de) opte(n) Strijchoec een ghedeelte veken Pet(er) Hein Meest(er) Aerts erve en(de) op een lop(en)zaet in Claes Aelbrechts heyndinghe.

(folio 62-P1000663)

Ite(m) Henric Hermans z(one) XVIII d(enier) op drie buende(r) aen die westzide van tshelichs gheests lande in die hoeve(n).

It(em) idem VI d(enier) op een buenre in die hoeve(n) opt oestzide van theilichs gheests goede.

It(em) idem III b. op VI buenre in Aelbrechshoeve(n) die hij houdende is vande(n) heilighe gheest van Oest(er)hout.

It(em) Alijt P(er)soens VI d(enier) op een buend(re) lands dat Aert Hentens was ghelegh(en) neven den Gruenendijke neven Gherijt Ghijben soens erve op die zuyside dat Ruelen Staessen was.

It(em) Jan Heylen z(one) IX d(enier) op I½ buenr(e) aende(n) Gruene(n)dijke opt oestzide dat Staessen was.

It(em) Jan Staessen s(one) III d(enier) op een half buenre aende Gruene(n)dijke opt oestzide dat Staessen was.

It(em) Herber van Emme(ri)kove II½ d(enier) op een half buenre gheheite(n) den Eemacker dat Staessen was ligghende aenden Kercwech.

It(em) Jan Staessen VI d(enier) op een buenre int nyewe goet neven Peter B(er)nagyen kijnd(er) erve dat Wout(er) Beckers was.

It(em) Symon Corputs kijnde(r) VI d(enier) op een buend(er) int nyewe goet dat Wout(er) Backers was gheleg(hen) opt oestzide van Heine(n) kijnd(eren) erve va(n) Heerle.

(folio 62v-P1000664)

Ulen(*donc*)

Ite(m) Peters kijnt van Ypelaer II b., III d(enier) op IIII½ buend(er) teinde den Gruene(n)dijc in die ..de die Cleys Gherijts soen waren.

Ite(m) Cleys Gherijt Tiel Boens XVIII d(enier) op drie buend(er) in die hoeve(n) opt oestzide van Hein Hermans soens erve.

It(em) Dieric Tiel Boens XII d(enier) op II buend(er) in Aelbrechtshoeve(n) gheleg(hen) opt oestzide vande(n) erve dat Hein Herma(n)s soen vande heilighe gheest houdende is.

It(em) idem Dieric Tiel Boens I d(enier) op eene(n) wtvanc over die strate sijn dore dat Heile(n) Pet(er) Zanders weduwe was.

Ite(m) Dieric Tiel Boens en(de) Hein vand(er) Heiden XVIII d(enier) op drie buend(er) in die hoeve(n) die Wille(m)s van Zoele(n) ware(n).

It(em) Claes die Valke die jonghe I½ d(enier) op II lope(n)zaet int Ghoerke teynde Claes Aelbrechts soens heyndinghe.

It(em) Engbrecht van Holten XV d(enier) op III buend(er) op die westzide vande(n) Gruene(n)dijk die Theeus van Aerle ware(n).

It(em) Jan Vrancken X d(enier) op I½ lope(n)zaet lands in Aelbrechts hoeve(n) lig(gen)de opt oestside van Cleys Gherijt Tiele z(one) erve.

It(em) Jan Vrancken III d(enier) op o(m)trent een half buenre in die Strijchoec dat Machiel Aerts z(one) was lig(gen)de opt oestzide van Jan Staessen s(one) erve.

(folio 63-P1000665)

(Ulen)donc

It(em) Jan Vrancken VIII d(enier) op een huys en(de) hof in Claes Aelbrechts soens Heyn Dinghe houdende o(n)trent IX lope(n)zaet liggende op die zuyside van Jan Wouters soens erve.

It(em) idem I½ op twee lope(n)zaet lands liggende in Claes Aelbrechts soens heyndinghe tusche(n) dbusken en(de) Pet(er) Hein Meest(er) zoens erve.

Ite(m) Cleys Meeus zoen II d(enier) op een derdendeel vande(n) busken in Cleys Aelbrechts soens heyndinghe te wete(n) neven Jan Staessen,

Ite(m) Godelt Met haere(n) kijnder(en) Mathijs wijf va(n) Came I d(enier), 1 h(oen) op een derdendeel vande(n) busken in Cleys Aelbrechts soen wete(n) dat in die middelst leeght.

Ite(m) Katheline(n) kijnd(er) Meeus docht(er) van Came was I½ d(enier) op een derdendeel vande(n) buske in Claes Aelbrechts soens heyndinghe liggende op die noertzide.

It(em) Pet(er) Cleys Machiels z(one) op een buend(er) in die acht buend(er) opt noerteynde vande(n) IX buend(re).

It(em) Wouter Boen IX d(enier) van I½ buend(re) tUlenonc in die Rijs over den Rijsdijc.

Ite(m) Jan Ghijsken op I½ buend(re) aft(er) int nyewe goet dat Hillen van Zoelen was.

Ite(m) Lijsbet Ghijben I½ d(enier) van goede dat Cleys Aelbrechts soens was lig(gen)de op die westzide van Jan Wouters soens erve.

(folio 63v-P1000666)

Ite(m) Meeus vander Kerke IIII½ b. van IX buend(re) aende(n) Gruene(n)dijk.

It(em) Mathijs kijnde(r) van Came IX d(enier) op VIc roeden liggende in die Rijs liggende opte(n) Rijsdijc tusche(n) Cleys Wout(er) Boens erve en(de) Jans va(n) Hoedonc.

It(em) ijdem VI d(enier) op een buend(re) in die hoeve(n) liggende oestwaert van Cleys Gherijt Tielen soens erve.

It(em) Gherijt die Meyer { *bovenschrift* = Jacop Beerthouts } eene(n) franc van eene(n) bosch tOest(er)hout int acker en(de) een stuc lands dair bij.

Zeters

Ite(m) Wouter Jan Ghijben zoen III b. VI d(enier) van VII buender heyden die Henric Jan soen vander Voort nam teghe(n) den meest(er) vander Braken bij Ghijben kijnder vande(r) Lare op die zuyt-side van Tiele(n) Hovelmans.

Ite(m) **Y**inpen Ruelen XVIII d(enier) op III buend(re) heyden gheleg(hen) voir Ghijben kijnd(re) vande(r) Lare over die strate.

(folio 64-P1000667)

Dorst

It(em) Ghijben Meeus Ghijben Meeus z(one) op .... in Dorst ... .. XX d(enier)

Ite(m) Jan van Toluysen vande(n) goede ... van ghelegghen in Dorst. IIII d(enier)

It(em) Wout(er) van Toluysen vande(n) goede van ... .. in Dorst. VIII d(enier)

(folio 64v-P1000668)

Middel(wijc)

Ite(m) Ruelen Staessen s(one) XX d(enier) o(uden) op anderhalf buend(re) luttel bat gheleg(hen) neven Duyewe goet dat Meeus van Came was ligghende opt oestzide van Symon Gherijds erve.

Ite(m) idem V d(enier) op wat bat dan VI lope(n)zaet beemde gheleg(hen) inden Garenstric op die zuytzide van Peters Valke(n) erve.

Ite(m) idem II d(enier), I q(ua)rt(ier) ligghende inden Garenstric bijden voirs. beempt, die Margriete Ghijskens ware(n).

Ite(m) idem VI d(enier) op een buend(re) inden Garenstric dat Heine(n) van Loen was lig(gen)de opt oestzide van Theeus erve va(n) Aerle.

It(em) Ruele(n) Staessen en(de) Jan Heilen zoen V d(enier) vande(n) huysen en(de) hove dair sij woene(n) houdende o(n)trent een buend(re).

Ite(m) Mathijs Gherijds z(one) Q I **erde** va(n) I d(enier) op een lope(n)zaet aft(er) die Heese⁸ dat Staessen was gheleg(hen) op die zuytzide van Herbere(n) lande van Emme(ric)-kove(n).

Ite(m) Aert Vos XIII d(enier) Q van erve dat Venedaus was bat dan twee buend(re) teghen Boyken Vos erve.

Ite(m) Boyken Vos VI d(enier) van eene(n) buend(re) inden Garenstric opt oestzide van Peters erve van Enschit.

Ite(m) Aert Schuerman VI d(enier) van eenre heyndinghe ligghe(n)de op die zuytzide van Aert Vos heyndinghen was.

(folio 65-P1000669)

(Middel)wijc

---

⁸ *die Heese* = Mogelijk is het toponiem '*die Heeze*' in Oosterhout ontleend aan een mogelijke bezitting vroegere heer van kasteel Heeze.

Het kasteel Heeze werd gebouwd ter vervanging van het veel oudere kasteel Eymerick. Al in 1172 wordt melding gemaakt van de eerste heren van Heeze en in 1203 wordt er in een oorkonde gesproken van een burcht of sterkte, toen nog genaamd 't Huys te Heeze of 'thuys van Emerick'. Omstreeks 1300 werd het kasteel van Heeze in bezit genomen door de Tempeliers.

Ite(m) Aert Hulsouts kijnde(r) II d(enier) van erve in die schure hoedt, die Boghaert acker gheleg(hen) tusche Pet(er) B(er)nagyen kijnd(re) erve en(de) den waterlaet.

Ite(m) Alijt Grueters { *bijscript* = Jacop Beerthouts } IIII h(oen) op huys en(de) hof ligghende aende Hoevel tusche(n) Peters van Heerle opt een zide en(de) Ruelens Pet(er) Stevens zoen opt ander zide.

Ite(m) Jan Symons z(one) I d(enier) opten Swartenpoel.

Ite(m) Jannes her Ghijsbrechs II½ d(enier), I h(oen) op sijn huys en(de) hof ligghende opte oestzide van Marte(n) Camerlincs goede.

Ite(m) idem **Ptinet?** Religioni XII d(enier) op II buend(re) heyde(n) ligg(en)de aft(er) sijn huys zuytw(aer)t.

Ite(m) Peter Ja(n)nes her Ghijsbrechts III d(enier) op vier lope(n)zaet lands lig(gen)de achter Ja(n)nnes huys in die heydinghe tusche Ja(n)nes erve voirs. en(de) Peters Valke(n) erve.

Ite(m) Lambrecht Ja(n)nes h(er) Ghijsbrechs z(one) III d(enier) op IIII lope(n)zaet lands in die brake tusche(n) Marten Keemerlincs en(de) Zand(er)s vande(n) Wate(r).

Ite(m) idem XI d(enier), I h(oen) op XIII lopen(n)zaet ligghende over die strate teghe(ns) die brake tusche(n) Godscalxs Scoenakers gheleg(hen).

(*folio 65v-P1000670*)

Middel(*wijc*)

Ite(m) Zanders vanden Wate(r) III d(enier), I h(oen) op IIII lope(n)zaet in die brake tusche(n) Lambrecht Ja(n)neslant en(de) die strate.

Ite(m) Maes van Dorst VIII d(enier) van eend(er) heydinghe ligghende aende(n) drayboem gheheite(n) sWachtheydinghe op die noertzide van Heine(n) erve van Meere(n).

It(em) Jan Joene(n) op bat dan een buende(r) Wijnrixsheydinghe dair hij op sit.

Ite(m) Jan Wout(er)s z(one) van Zoelen III d(enier) van eene(n) halve(n) buend(re) dat Katheline(n) Willem Heems was te wete(n) dair sij op plach te wone(n).

Ite(m) Kathelijc Ruelens X½ d(enier) van VIIIc roeden beemde int nyewe goet gheleg(en) opt oestzide van Pet(er) B(er)nagyen kijnd(er) erve.

Ite(m) Juete vande(r) Wate(r) II d(enier) op een buend(re) aende(n) Rechte(n)dijke gheleg(hen) op die zuytside van Jans kijnd(er) erve vande(n) eynde dat Claes vand(er) Weeteringhe(n) was.

Ite(m) Peter vande(r) Wate(r) II d(enier) van eenre hofstat dair hij op woende gheleg(hen) op die westside van Agneeze(n) Pet(er) Aerts s(one) erve.

Ite(m) Claes die joede Marien z(one) II d(enier) op huys en(de) hof aen deynde te wete(n) dair hij op sit.

It(em) Kathelijc Gheen Wijnrix XI d(enier) op een buend(re) lands in Wijnrixheyninghe dair sij aen sit en(de) een buend(re) inde(n) inde(n) Gare(n)stic gheleg(hen) op die westzide va(n) Jans sWevers beemde.

(*folio 66-P1000671*)

(Middel)wijn

It(em) cadem van eene(n) wtvanghe aen die voirs. heyndinghe gheleg(hen) I d(enier).

It(em) Cleys Bouden I h(oen) op die molenstat bij sijn { *niet ingevuld*..... } te wete(n) op die noertzide neven die strate.

It(em) idem III d(enier) van eene(n) halve(n) buend(re) acht(er) Eghels heyndinghe.

It(em) H(er)man Peters z(one) { *bijchrift* = Jo Waghema(er) } III d(enier) op een half buend(re) in die Zantvoert wt Tiel Cockelberchs chijnse.

It(em) Cleys Pet(er)s z(one) II d(enier) van eene(n) stuc lands aen die Heese bij Tolloysen⁹, heyr dinghe dat was Claes van Aerle.

It(em) Cleys Zeelen z(one) V d(enier) op een hofstat dair hij op woent teghe(n) Claes Gheene(n) zoen over.

It(em) Cleys van Buerstede III d(enier) van II buend(re) lands by Jan Beytels gheleg(hen).

It(em) idem XVI d(enier) o(ude) op bat dan II½ buend(re) int nyewe goet opt oestzide van Pet(er) B(er)nagye(n) kijnd(er) erve.

It(em) VI d(enier) op erve dair neven gheleg(hen).

It(em) Lijsbet Wout(er) Baelgiaerts wijf I½ d(enier) op bat dan anderhalf buend(re) dair hij op sit gheleg(hen) opten hoecke vander strate(n).

It(em) Cleys Aerts z(one) IX d(enier) op bat dan anderhalf buend(re) dair hij op sit gheleg(hen) opten hoeck vander strate(n).

(*folio 66v-P1000672*)

Middel(wijn)

It(em) Dieric Zeelen z(one) XII d(enier), I p(enning) op lant in Wijnrixheyndinghe en(de) op een buend(re) inde(n) Garentric tusche(n) Machiels Boudens erve en(de) Jans sWevers erve.

It(em) op een lope(n)zaet in Wijnrix Gare(n)stric wt Margriete(n) Ghijskens chijnse.

It(em) die heylighe gheest { *bovenschrift* = Symon Gher(ijt) z(one) VI½ d(enier) op een heyndinghe dair Ghijbe Smit op te wone(n) plach gheleg(hen) op die zuytside van Schuerema(n)sheyndinghe.

It(em) die kerke van Oest(er)hout IIII d(enier) Q op Kentnics hofstat.

It(em) die hee(r) van Oest(er)hout van woestijnne en(de) moere op der Monicke(n)ryole¹⁰ gheleg(hen) I½c roeden die Meeus Wout(er)s s(one) van Bavel was en en(de) I½ buen(re) en(de) L roede(n) dat Haec Jans z(one) en(de) sijnre moed(er) was en(de) twee buend(re) die Hanne(n) kijnd(er) vander

---

⁹ *Tollhuysen* = Plaatsnaam Tolhuis in Baal/Betekom (Vlaams-Brabant), Schelle, Tongerlo (Antwerpen) en Nijmegen (Gelderland).

¹⁰ *Monnikenriool* of monnikenvaart was een vaart met weersziden een weg, vermoedelijk om van daar af de de turfchuiten te trekken. Deze weg waren in de regel 3 roeden of ruim 11 meter breed. (bron: Oranjeboom: jaargang 1979-1980 pag. 65 K.A.H.W. Leenders.

Heerstrate(n) waren en(de) drie buend(re) dat Gher(ijt) Meeus soen van Dorst was elc buenre VI d(enier) behoept die sinne.. gad... III b. lov(ens), VI d(enier).

Ite(m) Ghijsbrecht tsHe(r)en¹¹ z(one) was van Oest(er)hout III b., II d(enier) vande(n) goede van Tolloysen.

Ite(m) idem XLIII d(enier) vande(n) goede van Tolloysen.

Ite(m) Dieric Moelenaer^v V d(enier) op half den beempt inden Garentric houdende bat dan VI lope(n)zaet hoedende op tsMeesters Oudendijk.

(folio 67-P1000673)

(Middel)wijn

Ite(m) Scelken vanden Corput III d(enier), I h(oen) op huys en(de) dair hij op woent en(de) een stuc lands int acker gheleg(hen) bij Theusbosch van Aerle dat biede Gheirijds van Loene(n) was.

Ite(m) idem I d(enier) op een Hoecsken bij sin(n)e(n) hof gheleg(hen) dat Katheline(n) Philips was.

Ite(m) Godscalc Bernaert II½ d(enier), I h(oen) op huys en(de) hof dair Jan Cater plach te wone(n) liggende op die westzide van Gherijt Peters z(one) erve.

Ite(m) idem I d(enier) van erve bij die kerke ligghe(n)de op die westzide van Wouters Costers erve.

Ite(m) idem I½ d(enier) op twee lope(n)zaet lands gheleg(hen) after die Heese die Cleys Aerts z(one) ware(n).

Ite(m) idem IX d(enier) op bat dan anderhalf buend(re) dat Kersiaens was liggende aende(n) Craenschotsche dike op die wesen de van hem der kijnder erve was.

Ite(n) idem III d(enier) op een half buend(re) inden Gheer dat Kerstiaens was gheleghe deen eynde opten Rijsdijk.

Ite(m) Jan Godscalc III d(enier) vande(n) huys en(de) hove dair hij op sit en(de) van eene(n) pletken lands after sinent streckende en(de) hoedende aenden kerckwech.

Ite(m) Matheus van Aerle I d(enier) op twee lope(n)zaet lig(gen)de opten Middelpad.

Ite(m) Gherijt Ulelen III d(enier), I h(oen) op huys en(de) hof dair hij op sit gheleg(hen) op die zuyside van Godscalxs hofstede die Jan Katers was.

(folio 67v-P1000674)

Middel(wijn)

Ite(m) Ghijbe die Dorscher III d(enier) vander braken dair hij op te wone(n) plach.

Ite(m) Godevaert Zoet sPapen I d(enier) van eene(n) lands liggende int acker houde(n)de o(n)trent twee lope(n)zaet lig(gen)de op die zuyside va(n) Han Wille(m)s zoens erve.

It(em) Peter Henric Baelgiaerts z(one) IIII d(enier) op V lope(n)zaet beemde gheleg(hen) inde(n) Garenstic tusche(n) Heinrics erve van Meere en(de) Jan Ansen.

---

¹¹ *TsHeren* = mogelijk de familienaam Mijnsheeren.

Ite(m) Godscalç d'Bergher VII d(enier) op o(n)trent een buend(re) inde(n) Gare(n)stric dat Jans van Moere was liggende opt oestzide va(n) Ghijbe(n) kijnd(er) goet van Lare.

It(em) Symon Gherijds z(o)ne I d(enier), II *derd...* op twee lope(n)zaet aen die Heeze lig(gen)de op die zuytzide van Hein Bailgiaertsstrepe¹².

It(em) Geertruyt Godscalxs IIII½ d(enier) vande(n) Heesacker die Heyma(n) Juete(n) soen was.

It(em) cadem VI d(enier) op een heyndinghe ligghe(n)de tusche(n) Gherijt Uselen steghe(n) en(de) Maes heyndinghe van Dorst.

Ite(m) Cleys Gherijt Tiel Boens VI d(enier)van eene(n) buend(re) inde(n) Gare(n)stric dat Wille(m) Ghijskens was.

It(em) Joes Machielen XII d(enier) op een heyndinghe die Lambrecht Gher(ijt) Noets soen was gheleg(hen) opt oesteynde van Cleys Aerts zoens heyndinghe.

It(em) idem Joes III d(enier) op een half buend(re) dat tsheylichs gheests was en(de) hij daer af houdende is neven Cleys Hackaerts gheleg(hen).

It(em) idem Joes III d(enier) op een half buend(re) in Vos Gare(n)stric gheleg(hen) op die westzide vande(n) goede van Etten.

(folio 68-P1000675)

(Middel)wijn

Ite(m) idem Joes III d(enier) op een half buend(re) inde(n) Gare(n)stic dat Jan Vos was bij Joes Machiele(n) erve gheleg(hen).

Ite(m) Henric Koegheleer IX d(enier), I h(oen) op een heyndinghe aen sConinxdike ligghe(n)de tusche(n) Hein Melijs soens erve en(de) Jans Ruters.

Ite(m) Henric Vos die Bruwer XVII d(enier) op derhalf¹³ buend(re) inde(n) Gare(n)stic op die westzide van Peter Amme(n) erve.

It(em) ½ h(oen) op een hoecsken in sijn heyndinghe gheheite(n) dWasven,

It(em) Beertram Peters z(one) III d(enier) op twee lope(n)zaet lands voer sijn doere die Godeken Poertmans waere(n).

It(em) idem XXVII d(enier) vande(n) goede ter schiede daer Gherijt vand(er) Schye plach te wone(n) en(de) op een heyndinghe int ack(er).

Ite(m) Heinric van Holten III q(ua)rt(ier) op half den oude(n) boghaert dair hij op sit.

It(em) Heil ute(n) Elsout I½ q(ua)rt(ier) op een viere(n)deel vande(n) oude(n) boghaert daer sij op woent.

Ite(m) Jacop Vastrarts z(one) I½ q(ua)rt(ier) op een viere(n)deel vande(n) oude(n) boghaert dair hij op sit.

---

¹² *strepe* = een lange strook land

¹³ *derhalf* = twee en een half

Ite(m) Henric vander Heyden III d(enier) op een half buend(re) heyden gheleg(hen) bij He(i)neken Vlaeminx dat Lauwerys Vleeminxs plach te ghelde(n).

(folio 68v-P1000676)

Middel(wijc)

Ite(m) Willem Reyneer Jans z(on)e XV¹/₂ d(enier) van beemde(n) die Lauwerijs Vleemincx ware(n) inden Gare(n)stic op die westzide vande(n) Rechte(n)dijk inden hoeke.

Ite(m) Willem die houwer III d(enier), I¹/₂ h(oen) op half die heydinghe die Lijsbette(n) van Holte(n) was dair hij op sit.

Ite(m) Henric kijnd(er) van Holten III d(enier), I¹/₂ h(oen) op een heydinghe lig(gen)de bij Willem sHouwers opt oestside.

Ite(m) Jan Bouden vand(er) Aelst III d(enier), I¹/₂ h(oen) op een half buend(re) daer hij op woent in Wijnrix heydinghe.

Ite(m) Peter Diederics z(one) VI d(enier) op een buender aen dEffent op die noertzide va(n) Lijsbet Bailgiaerts.

Ite(m) Peter Corput VI¹/₂ d(enier) op bat dan een buend(re) op die zuytside neven Ruelen Staessen.

Ite(m) Jan Bailgiaert VII d(enier) van beemde(n) en(de) erve opte(n) Gare(n)stic.

Ite(m) idem V d(enier) van erve bij Wille(m) Caters en(de) opte(n) Gare(n)stic.

Ite(m) Peter Bailgiaert IX d(enier) op anderhalf buend(re) inde(n) Gare(n)stic.

Ite(m) Lippe Jan Betten z(one) II d(enier) op huys en(de) hof houde(n)de {bovenschrift = o(n)tre(n)t} een half buend(re) dair hij op sit.

Ite(m) Jan Pauwels z(one) VI d(enier) op een heydinghe aen die molen houde(n)de een buend(re).

It(em) idem van eene(n) plecke(n) in die Schine II d(enier).

(folio 69-P1000677)

(Middel)wijc

Ite(m) joffrouwe Ghijsbrechts XVIII d(enier) op drie buend(re) in Craenscot opt Nuwe goet op die westzide van Symon Corputs kijnd(er) erve.

Ite(m) Gherijt Ruelen VI d(enier) van eene(n) buend(re) int nuwe goet ghelegh(en) aen Jan Ghijske(n) kijnd(er) erve en(de) westw(aer)t aen erve(n) Jacop tsHe(ere)n zoen.

Ite(m) Wout(er) die coster I d(enier) van eene(n) pletke(n) lands aende(n) kercwech.

Ite(m) idem Wout(er) die corster I d(enier), I q(ua)rt(ier) van erve in die acker oestw(aer)t vander kerke(n).

Ite(m) Jan Beytel XII d(enier) op thien lope(n)zaet lands dair hij op sit en(de) op vijf lope(n)zaet die Peter die houwer heeft en(de) op II lope(n)zaet dat Jan van Lier halt en(de) op Jans huys en(de) hof van Lier en(de) op wat lands daer Lijse tsHouwers op sit.

Ite(m) Engbrecht die merlman IIII d(enier) vander godshuysbrake daer hij op sit.

Ite(m) Steven die Keyser III boddrag(er), I d(enier), IIII h(oen) op huys en(de) hof daer hij op woent aent kercke(n)veken.

Ite(m) Cleys Peters Aerts z(one) Q op eene(n) hof ligghe(n)de tusche(n) Steven Keyzers en(de) Jan Potters werchhuys.

Ite(m) Jannes her Ghijsbrechts II h(oen) vande(n) Zanthoevel die gheleg(hen) is bij der canonincke(n) onderpant van Breda op die westzide.

Ite(m) Jan Willems z(one) die potter IIII b., VI d(enier) op eene(n) hof tegh(ens) sijn huys over die Leet in die schure dat Jans van Linter plach te wesen.

Ite(m) idem XVI gr(oten) pay(ments) op sijn huys en(de) hof in die godshuysbrake dat Peters van Zeelant was teghe(ns) die voirs. heyndinghe over.

(folio 69v-P1000678)

Middel(wijc)

It(em) Willem Bot XVIII d(enier) op huys en(de) hof dair Jan die Vriese op te wone(n) plach.

It(em) XII d(enier) VIII tveen buend(re) heyden.

Ite(m) Jan van Emme(ri)koven XII d(enier) op twee buend(re) inde(n) Gare(n)stric¹⁴ die Jan Beytels waren gheleg(hen) opt oestside vande(n) Rechte(n)dijc.

Ite(m) Jan O(m)maet X d(enier) Q op huys en(de) hof daer hij aen sit en(de) ander lant.

Ite(m) Katheline Leyden I d(enier) op huys en(de) hof dair sij op sit gheleg(hen) in die Schine op die zuytzide van Jan Potters heyndinghe.

Ite(m) Engbrecht van Ghilze X d(enier) van beemde(n) die hij ghecreghe heeft teghe(n) Wille(m) Neeske(n)s erfghename(n) gheleg(hen) inden Gare(n)stric op die westzide van Hein Vos erve.

Ite(m) Peter die Valc XIII½ d(enier) op III buend(re) inde(n) Gare(n)stric op die westzide vanden rechte(n)dijc.

Ite(m) idem I½ d(enier) op een viere(n)deel buendr(e) gheleg(hen) inden Gare(n)tric neve(n) tvoirs. erve.

Ite(m) Peter Zanders weduwe XI½ d(enier) op een heyndinghe dair Heyman Juete(n) zoen aen woende.

Ite(m) cadem II d(enier) van neven sine(n) hof.

Ite(m) Peter Vos VI d(enier) op een buend(re) in Vos Gare(n)stric te tweesteden deen half buend(re) op die Dongha en(de) dander half buend(re) met ten eynde aen Hermansdijcsken.

(folio 70-P1000679)

(Middel)wijc

---

¹⁴ veldnaam in Oosterhout

Ite(m) Peter Vos I d(enier) op een luttel lands bij Tolloysen op die Rijt.

Ite(m) Gherijt Huyghen z(one) VI d(enier) op een buenre gheleg(hen) aen die Voert aenden Craenschotschedijke.

Ite(m) Pet(er) Aert Machiels z(one) III d(enier) op twee lope(n)zaet aen die lijnde opte(n) Heeshoec en(de) opt acht buenr(en).

Ite(m) Peter Symons z(one) XI d(enier) o(uden) opt goet neven tSas dat Peter Bleerincx was.

Ite(m) Jan die Bru er IIII d(enier) van Boykens goede achter Willem Aerts zoens hof.

Ite(m) Willem Aert Hughen z(one) I d(enier) vande(n) huysen aen(de) hove dair aen sit aende(n) Hoevel dat Boykens was.

Ite(m) Jacop Mijnsheer(e)n z(one) IIII d(enier) op een heyndinghe after sijn huys.

Ite(m) idem VI d(enier) van eene(n) buenr(e) int nyewe goet dat Clissaerts was en(de) namaels hem Bernagye(n).

Ite(m) idem XVIII d(enier) op drie buend(re) int nyewe goet dat Hein Bernagyen was.

Ite(m) idem III d(enier) van eene(n) halven buend(re) dat Pet(er) Gherijds z(one) was.

Ite(m) idem VI d(enier) van eene(n) buender aende(n) Gruene(n)dijc dat Pet(er) Hein B(er)nagyen kijnder was.

(folio 70v-P1000680)

Middel(wijc)

Ite(m) Peter Aert Machiels z(one) II d(enier) op een stuc lands dair hij op sit teghe(n) Gherijt vSelen.

Ite(m) idem Q op wat lands aen die Heese dat Aleys van Aerle was.

Ite(m) Ghijbe die molene(r) II h(oen) op huys en(de) hof dair hij op sit dat Willem Caters was.

Ite(m) Willem Jans slans {bovenschrift = Jacop tsHoen s(one)} IX d(enier) op huys en(de) hof dair hij aen sit.

Ite(m) Wouter Reynouts IX d(enier) op Wierixbrake bij die poerte.

Ite(m) Henric Hein Liben zoens z(one) VII½ d(enier), I h(oen) vande(n) goede dair hij op sit dat Machiels Potters was.

Ite(m) Ruelen Ruelen z(one) {bovenschrift = Hein vand(er) Heyden} III d(enier) op een half buender inde(n) Gare(n)stic dat Willem Caters was op die westzide va(n) Godscalxs erve.

Ite(m) Ruelen Meeus Loene(n) z(one) {bovenschrift = Hein vand(er) Heyden} III d(enier) op een half buend(re) inde(n) Gare(n)stic dat Willem Caters was.

Ite(m) Machiel Aerts z(one) II h(oen) op II buend(re) daer hij op woent.

Ite(m) idem V d(enier) o(uden) op een buend(re) inden Gare(n)stic op die westzide van den Rechtendijke.

Ite(m) idem VI d(enier) op een buend(re) over die strate gheleg(hen) neven Heinken Wout(er) Bailgiaerts erve.

Ite(m) Reynken Zanders I d(enier) Q van erve in die acker gheheite(n) den Havicsschoet.

(folio 71-P1000681)

(Middel)wijn

Ite(m) Herber van Emme(ri)kove(n) VII½ d(enier) o(uden) op o(m)trent VII lope(n)zaet gheheite(n) den Eemacker en(de) op I½ lope(n)zaet aen die lijnde by Tolloysenheyndinghe.

Ite(m) idem I½ d(enier) op twee lope(n)zaet voir dbosch.

Ite(m) idem XXII d(enier) op erve dat Peter Schaert teghe(n) Boyken cost te wete(n) den Eemacker en(de) den Hoec en(de) op een stuc lands aen den waterlaet.

Ite(m) Aert Jans z(one) I d(enier) op huys en(de) hof dair hij op woent.

Ite(m) idem I d(enier) vande(n) hove bij Claes Marie(n) zoen aent ackerveken.

Ite(m) Wouter Jan sWevers z(one) VIII b. vander braken die hij creech teghen Henric van Loen die Jans van Loene(n) was.

Ite(m) Henric van Loen I d(enier) op een stuc lands aen die Heese dat Kerstiaens was.

Ite(m) Hein Kerstiaens Q van wat lande bij Heine(n)lant van Loen.

Ite(m) Yken Reynkens Q op een stuc lands aen die Heese gheleg(hen) neve(n) Symon Gherijds zoens lant.

Ite(m) Jan die Wever VI d(enier) op een buend(re) beemde inde(n) Gare(n)stric dat Margriete(n) Wijnrixs was gheleg(hen) opt oestzide van Jan Wijnrixs erve.

Ite(m) Peter Heymans z(one) VI d(enier) op een hen) opt buender inde(n) Gare(n)stric heedt Heil Zandershoeke gheleg(hen) oesteynde aen die Vijfach.. buend(re).

(folio 71v-P1000682)

Middel(wijn)

Ite(m) Dieric Reynbouts VIII gr(oten) pay(ments) op huys en(de) hof dair hij op woent aen die brake.

Ite(m) Roelken van Em(m)e(ri)koven VII d(enier) op bat dan een buend(re) dair hij op sit liggende op die zuyside van Willem Robben hofstede.

Ite(m) Peter Roef V d(enier) op min dan een buend(re) ligghe(n)de bij tvoirs. erve.

It(em) Jacop Vastraert z(one) I h(oen) op twee lope(n)zaet lands voir den acker beempt.

It(em) Jan van Enscht Pet(er)s z(one) II d(enier), I p(enning) op twee lope(n)zaet I q(ua)rt(ier) aenden Dorenacker bij Peters erve van Enscht.

Ite(m) Heinen kijnder van Holten II d(enier), I p(enning) op twee lope(n)zaet I q(ua)rt(ier) liggende aen den Dorenacker bij Peterslant van Enscht.

Ite(m) Peter van Enschit III h(oen) op een heyndinghe ligghende over die sante voer sijn doere dair Jan van Holten en(de) sijn zuster plaghe(n) te wone(n).

Ite(m) Marie Poerters III d(enier) van hare(n) huuse en(de) hove ligghende opt oestzide voir Hein Kyeboems gheleghe.

Ite(m) Barthelmeus Tyeke X d(enier) van anderhalve(n) buend(re) erfs dair hij woent.

Ite(m) idem III d(enier) van eene(n) halve(n) buend(re) aenden Papendonc dat Wout(er) Reynouts was.

Ite(m) Idem I½ d(enier) vander hofstat dair Machiel vand(er) Heese plach te wone(n).

Ite(m) idem I½ d(enier) op twee lope(n)zaet int acker die Gobbe(n) Machiels ware(n).

(folio 72-P1000683)

(Middel)wijn

Ite(m) idem I d(enier) p(enning) op twee lope(n)zaet lands acht(er) Tolloysen dat Tielemans Veralite(n) was.

Ite(m) idem III d(enier) van eene(n) halve(n) buend(re) roglands acht(er) Tolloysen die Boykens vande(r) Hoevel ware(n).

Ite(m) idem I½ d(enier) op twee lope(n)zaet dair bij gheleg(hen) die Boykens ware(n).

Ite(m) idem III½ d(enier) op VI lope(n)zaet lands neven Machiels hofstat vande(r) Heeze en(de) come(nde) van Machielen vande(r) Heese.

Ite(m) idem III d(enier) op een half buend(re) after Tolloysen dat Pet(er) Aert Machiels was.

Ite(m) idem I d(enier) p(enning) vand(er) hofstede en(de) drie lope(n)zaet achter Tolloysen die Peter Stevens ware(n).

Ite(m) idem II d(enier), III h(oen) op die Ride die Hein Meyers ware(n).

Ite(m) Marte(n) Camerlinc VI d(enier) van een heyndinghe dair hi aen woent die Yonaert Portmans was.

Ite(m) idem I d(enier), I Q van een luttel lands over die strate by sijn huuse.

Ite(m) idem VII d(enier), vande(n) widen hof en(de) va(n)den Hoecacker.

Ite(m) idem III d(enier) van eene(n) acker aent Russelen.

Ite(m) idem VI d(enier) wt Berthous chijnse oplant by Pete(r) Valke(n).

Ite(m) Jan Willems va(n) Zeters **VIIII** d(enier) van vier buend(re) wilderte(n) aft(er) den Hout, die M(un)te(n) Came(r)linc vercreech va(n) broed(er) Jan vand(er) Braken.

(folio 72v-P1000684)

Vrech(el)

Ite(m) Peter Ricouts III½ d(enier) op een half buend(re) dair hij op sit dat Ansem die Hout plach te hebben.

Ite(m) Aert Adelijsen z(one) VII d(enier) op twee lope(n)zaet lands dair hij op sit en(de) op een half buend(re) over die strate op die zuyside van Jan Bontsaerts erve.

Ite(m) Maes Hein Yden soens z(one) III½ d(enier) op twee lope(n)zaet lands aen die Willighe hoedende opten wech daerme(de) tot Hein Roefs waert ghaet lig(gen)de Noerden van Yden Sueppen erve.

Ite(m) Jan die Cocke III½ d(enier) op twee lope(n)zaet lig(gen)de tusche(n) Jans erve vande(n) Rulle en(de) Jans Sueppe(n) kijnd(er) erve hoedende opte(n) wech dairme(de) tot Hein Roefs waert ghaet.

Ite(m) Adriaen die Cuper IX d(enier) op bat dan een buend(re) over die strate inden Weert.

Ite(m) idem III d(enier) opt acker in die Combrake.

Ite(m) Aert Jan Gherijds z(one) XVIII d(enier) op twee buen(re) in sMeyersblic tusche(n) Pet(er) Hein Pintaws zoens erve aent bloexken.

Ite(m) idem III d(enier) op een viere(n)deel buen(re) in die XVI buenr(e).

Ite(m) Beatrijs Reynbouts I d(enier) van dair sij op sit.

Ite(m) Gherijt Ryel VI d(enier) op huys en(de) hof dair hij op woent te Vrechele.

Ite(m) idem I d(enier) op die steghe bij sijn schuere oestw(aer)t va(n) sijne(n) huys.

(folio 73-P1000685)

(Vrech)el

Ite(m) Cleys Bouden die snider III d(enier) op een half buenre aen Eghels heyndinghe.

Ite(m) Dieric Hein Papen z(one) I d(enier) o(uden) op een luttel erfs after sijn huys.

Ite(m) Godert Han Goessen II d(enier) opt goerken en(de) opt Houtven in die acker.

Ite(m) Jan die bruwer IX d(enier) op een buender inden Wijnsteert.

Ite(m) Heinric Willem Gheene(n) z(one) IX d(enier) op een buender inden Wijnsteert ligghe(n)de op die westzide van Ghijbe(n) Roelen z(one) erve.

Ite(m) Gherijt Coel VI d(enier) op een buend(er) inden Wijnsteert.

Ite(m) Heinric Godevaerts van Dorst VII d(enier) op zesse lope(n)zaet lands voer Peter Ansen over binne(n) daer schouwen int acker.

Ite(m) Cleys Pet(er)s z(one) van Enschit XII d(enier) op een buend(re) in die XVI buend(re).

Ite(m) Wouter vanden Veken XIII d(enier) op bat dan een buend(re) in Bertrudebeemde vande(r) Poerte(n) in die V't Vreschelsche steghe dat Gherijds vande(r) Zande was.

Ite(m) Aert Weninc XII d(enier) op een buend(re) gheleg(hen) inde(n) Wijnsteert neve(n) Colenlant dat Jans van Dorst was.

Ite(m) Peter Bontsaert VI d(enier) op een buend(re) lands gheleg(en) aen die strate bij Lijsbette(n) Jan Aerts.

(folio 73v-P1000686)

Vrech(*el*)

Ite(m) Gherijt Pintaws XXXVII½ d(enier) op II buenr(e) in die XVI buenr(e) oestw(aer)t van Goes Bruyne(n) erve en(de) op een half buenr(e) in die XVI buenr(e) oestwaert van Alite(n) Cleys Machiele(n) weduwe en(de) op een half buenr(e) in die XVI buenr(e) en(de) lope(n)zaet lig(gen)de oestw(aer)t van Heemkenslande.

Ite(m) Hein Meesters Aerts z(one) VI½ d(enier) op eene(n) ackerlands die Wouters van Maerle plach te wesen gheleg(hen) bij Loden.

Ite(m) Hein vand(er) Heerstraten XII d(enier) op twee alluttel moers lig(gen)de after den Houte tusche(n) beide die dijke.

Ite(m) Hein vand(er) Heerstrate(n) XII d(enier) op twee buend(re) aende(n) Weeldenberch.

Ite(m) Herman vand(er) Avoert Q van alluttel moers lig(gen)de after den Houte tusche(n) beide die dijke.

Ite(m) Hein vand(er) Heerstrate(n) III b. vand(er) wildert dair hij aen sit gheleg(hen) aen tsHeerstrate al o(m)me.

Ite(m) Jan vand(er) Avoert VI d(enier) in Bertrude(n) buenr(e) lig(ggen)de op die Boedonc tusche(n) Petersgoet van Enschit en(de) Wouters vanden Veken.

Ite(m) Hein Metten z(one) XIII d(enier) Q p(enningen) op derhalf buend(re) dair hij op woent.

Ide(m) idem III d(enier) op een vier(tel) buend(re) inden Wijnstert dat Engbrechs van Y(pe)laer was.

Ite(m) Haec vanden Houte II d(enier) op een heyndinghe die Poertma(n)s kijnd(er) was.

Ite(m) III d(enier) Q vander nyewer heyndinghen after sijn huys.

Ite(m) Godevaert Roefs I h(oen) op een half hofstat die Aert Adelijssen soens was gheleg(hen) neven tValveken te Vrechel.

(folio 74-P1000687)

Ite(m) Hein Metten z(one) III½ d(enier) op drievier(tel) buenr(e) in die Zantvoert dat Tiel Cockelberchs te ghelde(n) plach.

Ite(m) Alijt Hein Metten z(one) docht(er) I p(enning) op twee lope(n)zaet lig(gen)de op die zuytzide van Hein Metten soens erve.

Ite(m) Hein Lijsbette(n) z(one) X d(enier) o(ude), I h(oen) op een huys en(de) hof aende(n) Hoewel.

Ite(m) Amsem Pauwels gheheite(n) der Nonne(n)laet VI½ d(enier) van Robbe Robrechts kijnd(er) weghe(n) en(de) gheleg(hen) is tusche(n) der Nonne(n)goet opt een zide en(de) Peters Bruyne(n) erve opt and(er) zide.

Ite(m) Aert Hein Hazen z(one) V d(enier) op beemde bij Giel Hazen zoens bij Veken.

Ite(m) idem III½ d(enier) op bat dan een half buend(re) aent Schowveken.

Ite(m) Le(m)men vanden Houde IX d(enier) van anderhalve(n) buenre dair hij aen woent.

Ite(m) Loeyede I h(oen) op die hofstat dair hij woent binne(n) der schouwen.

Ite(m) Godevaert Bouden Godevaerts z(one) IIII b., I d(enier) opten Weeldenberch te sijn plach gheleg(hen) noertw(aer)t va(n) Jan Reyneers erve en(de) oestw(aer)t aen tsHe(ere)nstrate houde(n)de o(n)trent I buend(re).

Ite(m) Jan van Rulle XVIII d(enier) op I½ buen(re) in die Wijnsteert die Jans van Meere ware(n) neve(n) Hein Gorijs erve noertw(aer)t en(de) Hein Mette(n) zuytw(aer)t.

Ite(m) Godevaert Boude(n) Godevaerts z(one) III d(enier) op een half buenr(e) in die Houtsche steghe dat was Lijsbette(n) vand(er) Strate gheleg(hen) westw(aert) van Aert Jan Cocke(n) soens erve en(de) noertw(aer)t Aert Grieten.

(folio 74v-P1000688)

Vrech(*el*)

Ite(m) Hein Metten z(one) XXIII d(enier) op twee buend(re) beemde gheheite(n) die Langvelt die hij vergadert heeft.

Ite(m) Yde Kyeboems Q, I h(oen) op een stuc lands aen die heyde(n) en(de) aen den ackersloet.

Ite(m) her Jan van Ghestel VI d(enier) van eene(n) stuc lands te Vrechel aen die heyde bij tHeerveken en(de) behoert nu der hoeve(n) van Tongerlo.

Ite(m) Jan Yden Maes z(one) IIII d(enier) Q van eene(n) halve(n) buend(re) in die XVI buenr(e).

Ite(m) Jan die Hert VI d(enier), II h(oen) op o(m)trent IX lope(n)zaet lands lig(gen)de int acker te Vrechele hoedende op die schouwe aen die heyde lig(gen)de tusche(n) der monickgoet¹⁵ en(de) Hein soens kijnde(n).

Ite(m) Machiel Heinric Pintaws z(one) V d(enier) van erve te Vrechel dat Heinric Metten zoens was lig(gen)de op die westzide van Jans goede vande(r) Veken.

Ite(m) Jan Mertens XXI d(enier) op een buend(re) int ghoerken en(de) en(de) op een half buend(re) bij Tiel Hulsouts en(de) een half buend(re) in die acker.

Ite(m) Henric Pintaw XII d(enier) op een buend(re) in die Houtsche steghe bij die Houtsche steghe.

Ite(m) Henric Pintaw XII d(enier) op een buend(re) aen die Leemputten dat Yden Kyboems was.

Ite(m) idem III d(enier) op een vier(tel) buenr(e) in die Houtsche steghe.

Ite(m) Nelle Jans docht(er) vand(er) Aelst III½ d(enier) noertzide van Jan Aerts soens erve.

(folio 75-P1000689)

(Vrech)ele

---

¹⁵ monnikengoed = bezittingen van de monniken

Ite(m) Peter sBruyne(n) kijnde(r) V b. op derald buend(re) die XVI buend(re) lig(gen)de westw(aer)t van Heyne(n) erve vande(r) Aelst en(de) op II buendr(e) in die XVI buend(re) lig(gen)de opt oestzide van tsProests¹⁶ steghe en(de) op een half buend(re) lig(gen)de tusche(n) Gher(ijt) Pintaws en(de) Henrics vand(er) Aelst.

Ite(m) Heinric vander Aelst XXXV d(enier), II derd.... op drie buendr(e) in die XVI buend(re) lig(gen)de oest en(de) west tusche(n) Peter sBruyne(n)lant en(de) Goessen sijns brueders.
Ite(m) Heinric vand(er) Aelst I h(oen) op een stuc lands neven Bertrudenlant.

Ite(m) Jan Ansen z(one) XII d(enier) op een buendr(e) in die VXI buend(re) lig(gen)de neve(n) erve(n) westwaert van Peter Ansen.

Ite(m) idem Jan Ansen VI d(enier) van bemdenheydinghe lig(gen)de ten Houte opt oestzide van Willem Pintawsheydinghe die bij Peter Ansenhuys leeght te wete(n) een half buend(re) dair Pet(er) Ansem dat wederdeel af heeft.

Ite(m) idem VI d(enier) van eene(n) halve(n) in die XVI buend(re) gheleghe(n) westwaert vande(n) Ry(s)beempt.

Ite(m) Jan Ansen en(de) Mechtelt zijn zust(er) XII d(enier) op een buend(re) in die XVI buend(re) ligghe(n)de oestw(aer)t van Peter Ansenlande.

Ite(m) Jan Leenaerts Q I h(oen) op huys en(de) hof dair hij op sit ligghe(n)de op die noertzide vand(er) cappellen te(n) Houte.

Ite(m) idem I h(oen) van eene(n) wtvanghe noghenome(n) vand(en) sante(n).

(folio 75v-P1000690)

Vrech(*ele*)

Ite(m) Peter die Bruyne V d(enier) van eene(n) halve(n) buendr(e) in Steeloe dat hee(r) Dieric Voghels was.

Ite(m) Jan Poertman III d(enier) van eene(n) lope(n)zaet lands dair hij op sit.

Ite(m) Jan Cockelberch te Steeloe IX d(enier) van eene(n) buend(re) acht(er) Eghelsheydinghe neve(n) Pet(er) Symons eene zuytw(aer)t.

Ite(m) idem V½ d(enier) op een heydinghe after Eghels.

Ite(m) idem Q bij Eghelsheydinghe ligghe(n)de op die noertzide bij Cleys Eghels kijnd(er).

Ite(m) Jan die Cuper IX d(enier) op een buend(re) inden Weert.

Ite(m) idem X d(enier) op bat dan een buend(re) inden Weert.

Ite(m) Peter vande(r) Aerde III d(enier) op een stuc lands bij die Combrake lig(gen)de tusche(n) Heins Cuperslant en(de) Peters erve voirs.

Ite(m) Peter Snep VI d(enier) op huys en(de) hof dair Tiel Cockelberchs te wone(n) plach en(de) op bat dan een buend(re) in Zantvoert.

Ite(m) Jan vanden Veken VI d(enier) op een half buend(re) inden Wijnsteert dat Jans van Meere was.

---

¹⁶ tsProests = Prooststeghe

Ite(m) idem VI d(enier) op een half buend(re) inden Wijnsteert.

Ite(m) idem IIII d(enier) op min dan een half buend(re) inden Wijnsteert.

Ite(m) idem VII d(enier) in Bertrude(n) buenr(e).

(folio 76-P1000691)

(Vrech)ele

Ite(m) idem III d(enier) op derdalf lope(n)zaet in die Combrake.

Ite(m) idem II d(enier) in Bertrudebuend(re).

Ite(m) Peter Bouden IIII d(enier) opt rogvelt benede(n) dike in Poertmansgoet.

Ite(m) Peter Ansen XII d(enier) op een buend(re) in die XVI buend(re) gheleg(hen) oestwaert van Jan Ansen buend(re).

Ite(m) idem VI d(enier) op een half buend(re) in beemdeheydinghe lig(gen)de opt oestzide van Pet(er) Pintawsheydinghe en(de) Pet(er) Ansen voirs. westw(aer)t.

Ite(m) Willem Bollaerts XII d(enier) op een buend(re) beemps inden Wijnsteert noerde(n) van Aert Coeninxlande.

Ite(m) Heinric vand(er) Aelst IX d(enier) op drievier(tel) inden inden Wijnsteert tusche(n) Alijt P(er)soens en(de) Jan den Cupe(r).

Ite(m) Jan die Cupe(r) .. XII d(enier) van eene(n) buende(r) inden Wijnsteert tusche(n) Janslant vande(n) Veken en(de) Heinricx vander Aelst.

Ite(m) Hein Metten z(one) VIII d(enier) op XI lope(n)zaet lands lig(gen)de aen die Vreschelsche steghe op die westzide van Han Cocslande.

Ite(m) Alijt P(er)soens VI d(enier) van goede dat Pet(er) Gherijds soen was te wete(n) een half buend(re) inden Wijnsteert tusche(n) erve(n) Heinricx vande(r) Aelst en(de) Hein Metten zoens.

(folio 76v-P1000692)

Vrech(ele)

Ite(m) Faes Willems z(one) IX d(enier) van anderhalve(n) buenr(e) dair hij op woent liggheende westwaert neven Jan Coxs erve.

Ite(m) Aert Grieten III½ d(enier) op twee lope(n)saet lands acht(er) Hein Roefshof oestwaert van Jan Symons hofstat.

Ite(m) Willem Gher z(one) vanden Moer III d(enier) op drie lope(n)zaet lands in die Combrake.

Ite(m) Meeus van Bavel II d(enier), II h(oen) op een hofstat die Katheline Beerthouts was.

Ite(m) Heinric vand(er) Aelst VI d(enier) op een half buend(re) beemps in die XVI buend(re) lig(gen)de opt oestzide van Peter sBruyne(n) erve.

Ite(m) Margriet Loden XVI d(enier) op een buend(re) acht(er) Cleys Eghelsheyninghe ... op IIII½ lope(n)zaet lands after Lodenhuys.

Ite(m) Rolof Peters z(one) III d(enier) op drievier(tel) buendr(e) die Weert neve(n) sijns selfs lant.

Ite(m) Tiel die Meyer VI d(enier) opten Strijtbeempt en(de) op een luttel lands aent oestzide dair hij woent.

Ite(m) Willem Godevaert Heems z(one) IX d(enier) o(uden) van eene(n) buender te Vrechel en(de) van erve in die acker en(de) van alluttel bosch.

Ite(m) Wouter van Bavel VII d(enier), I q(ua)rt(ier), II h(oen) op huys en(de) hof en(de) lant dair hij op woent.

No(tam)¹⁷. Item Hein die smit van Dorst III d(enier) van eene(n) vier(tel) buendr(e) in die XVI buendr(e).

(folio 77-P1000693)

(Vrech)el

Ite(m) Lauwereys vanden Moere XVIII d(enier) o(uden) op twee buend(re) int langhe Gheer en(de) op eene(n) acker van eene(n) buend(re) teghe(n) dlanghe Gheer over dat Jans van Dorst plach te wesen.

Ite(m) Bleernic Theeukens z(one) vanden Houte I½ d(enier) op een pletken moers en(de) wildert dat Lemken Meus soen was gheleg(hen) tusche(n) die langhe steghe en(de) Haexdijc.

Ite(m) Peter Zoetcruyt II d(enier) op een plecke moers en(de) Wildert dat Leue(n) Melijs soen was gheleg(hen) tusche die langhe steghe en(de) Haexsdijc.

Ite(m) Wouter van Ghilze I d(enier) op een lope(n)zaet voir tVeken dair hij op sit.

Ite(m) Tiel Hulshouts kijnde(r) II d(enier) op huys en(de) hof dair sij op wone(n).

Ite(m) Jan Jan Symons z(one) I h(oen) op een hofstat te Vrechel die Gherijds van Vrechel was.

Ite(m) idem IIII d(enier) op een stuc lands after die voirs. hofstat gheleg(hen).

Ite(m) Peter Maes III d(enier) op een lope(n)zaet lands aende(n) Dijcacker dat Engbrecht van Y(pe)laer plach te ghelden.

Ite(m) Jan Jan Symons z(one) II d(enier) op twee lope(n)zaet lands neven sijn huys dat Cleys Gheene(n) zoens was.

Ite(m) Peter Pintaws VII d(enier) o(uden), I h(oen) op een buend(re) in die Leemputte(n) en(de) op een lope(n)zaet in die Combrake bij Peterslant vande(r) Aerde.

Ite(m) Jan Tongherloes II d(enier) op twee lope(n)zaet lands gheleg(hen) te Vrechel int acker tuschen Aert Kentinclsant en(de) Jan Coxslant.

(folio 77v-P1000694)

Vrech(ele)

---

¹⁷ "nota" of "notam" = er kennis van nemen of het voor gezegd houden.

Ite(m) Jacop die Valke V d(enier) op tweevier(en) buendr(e) inden Wijnsteert dat nederste op die Houtsche broecweteringhe en(de) dopperste met verre van dair tusche(n) Jans van Rulle en(de) Peter Bontsaerts erve.

Ite(m) Claes Tiel Boens z(one) VII d(enier) op een buend(re) lands aen tsConixsdike dair hij op sit en(de) Jans Rueters was en(de) dair te voire(n) Zebrecht Melijs was gheleg(hen) op die westzide van Henken tsHouwers erve.

Ite(m) Lijsbet Peter Costens I½ d(enier) op een lope(n)zaet dair huys en(de) hof op staet aen tsConninxsdijke oestwaert aen Hein Byes erve.

Ite(m) Claes Tiel Boens VI d(enier), I h(oen) op een buend(re) gheleg(hen) op die oestzide van tGortwif erve en(de) op die zuytzide van Zebrecht Gielijs erve ghelijc dat Jan Leegheleer vercreech van Zebrecht Melijs voirs.

Ite(m) Aert Jan Cocs z(one) III d(enier) opte(n) Gheer dair Lijsbet Smekens op te wone(n) plach en(de) Kathelijc Tielma(n)s gheleg(hen) bij der stede dair Tiel Cockelberch te wone(n) plach.

Ite(m) Heinric die Bye I½ d(enier) op huys en(de) hof dair hij aen sit aen tsConinxsdijc bij tGortwif gheleg(hen).

Ite(m) Matheus Wout Cauwaerts z(one) I½ d(enier), ½ h(oen) op o(n)trent anderhalf lope(n)zaet gheleg(hen) op die noertzide van Zebrechts erve dat oec Zebrechts was.

Ite(m) Zebrecht Gielijs z(one) IX½ d(enier), ½ h(oen) op huys en(de) hof met sijnre toebehoerte(n) dair hij op sit te Vrechel gheleg(hen).

Ite(m) idem Zebrecht III d(enier) op IIII lope(n)zaet lands teghe(n) sijn dore over gheleg(hen) te wete(n) op die helft scheidunghe vand(er) heyndinghe op die noertzide.

(folio 78-P1000695)

Ite(m) Boyken Kenter en(de) Jan Loeyen z(one) IIII½ d(enier) op vier lope(n)zaet lands gheleg(hen) tusche(n) Zebrecht Gielijs zoens erve en(de) Henri.. Aert Coks zoen.

Su(mma) den chijs van Oest(er)hout beloep licht iaerlijc ghaende en(de) comende in ghereeden met vterste gheslag(hen) o(n)trent XXVI cro(ne) fr(anc)s en(de) oec hoend... o(n)trent LVI.

No(mma) hebben wij tOest(er)hout eene(n) meyer en(de) vier scepen dair wij mede erve(n) en(de) Outerne(n) van erve dat onder ons gheleg(hen) is, en(de) so wie dat inder prochie(n) van Oest(er)hout s...rst en(de) erve van ons houde(n)de sijn die sijn die erfghename(n) dair af sculdich te come(n) voir onsen meyer en(de) scepene(n) en(de) die goede t~~ons~~saen van onder castu~~y~~me(n).

It(em) wes rechts dat wij meer hebbe(n) inder prochie(n) van Oest(er)hout dair hebbe(n) wij af zeghelle en(de) brieve dat begripende accoert ghemaect voirmaels tsuche(n) ons oerden en(de) den hee(r) van Oest(er)hout.

(folio 78v-P1000696)

Dit sijn alsulken leengoeden allmen van onsen godhuysse houdende is inder prochynen van Oesterhout.

P(ri)mo dit was Jans leen vander Poerte(n).

Peter vanden Acker.

Jan van Lonen.

Peter Heymans zone.

Gielken Critere III½ heeft stepaert op XI lope(n) en(de) Gielken Hazen zone XI lope(n) Wout(er) Stappaert.

Ite(m) Lijsbet Gherijt sPunden wijf I½ buende(r).

Ite(m) Jan van Lonen habet Wouter Stappaert.

Ite(m) Le(m)men Massen zoens kijnde(r) II lope(n)zaet in die acke(r).

Dit is een heel leen.

Inde(n) ierte(n) Peter Jans zoen leen dat hij vande(n) meester houdt dat houden dese die hier na bescreve(n) sijn.

(folio 79-P1000697)

Steven die Clerc en(de) Jan Eykman II buend(re) en(de) XII lope(n)zaet dair Wout(er) Reynout op sit en(de) bat dan een buend(re) heft Jacop Kamerlinc op acker en(de) II buen(re) neve(n) Jan Peter Roelens zoens hof westwaert.

Ite(m) Jan Bailgiaert die smit VI lope(n)zaet dat Peter Amme(n) te sijn plach huys en(de) hof gheleg(hen) neve(n) tshe(er)enstrate op die zuytside en9de) op die zide oestw(aer)t neve(n) Lijn Clijpen erve op die noertzide.

Ite(m) Hein B(er)nagye een heyndinghe bij Vlaminc III buenre.

It(em) Dieric Molenaer een buenre moers.

Ite(m) Willem Kyeboom den Doernaecker.

Ite(m) Jan die Wale XIII lo(pe)nzaet bij Jan Losien soens aen eene(n) stuc in die acker neven sijn dore.

Ite(m) Meeus van bavel III lope(n)zaet lands in die acker te Houte.

Ite(m) He(i)neken Aernts soen te Vrechel.

Ite(m) VIII lope(n)zaet bij Colen Jan Gherijds sone in die acker aende(n) poelen bij Katheline(n)hof.

(folio 79v-P1000698)

Aernt Jan Gherijts z(one) een lope(n)zaet van Came des heeft drie lope(n)zaet Willem die houwer en(de) Lijsbet Aerns kijnde(r) III lopenzaet Roefs kijnde(r) een lopenzaet.

Ite(m) Cleys Gheene(n) zoen I½ buend(re) moers.

Symon vander Heerstrate(n).

Rouer die Bye van Breda een heyndinghe die houdt IIII buend(re) en(de) daer Enghelgoet hem aen
woent en(de) Wout(er) sCover.

Heinric Boeyke(n).

Ite(m) Wout(er) Langheven II buend(re) die houdt Steven die Clerc.

Ite(m) Rielen Staessen III bued(re) heyden dair Jan Wille(n) O(m)maten zoen op woent.

It(em) noch drievierendeel dair die moelen op staet.

----- einde transcriptie Oosterhout -----

Noten

ⁱ *Thienden* van Oosterhout: (tiendrecht en tiendenrecht) is een vorm van winstbelasting, waarbij men een tiende deel van de opbrengst dient te betalen. Naast gewone tienden heeft Oosterhout ook de **novale** tiende van nieuw ontgonnen landerijen.

Welke thienden zijn er zoal: De *tiende* op gewassen die werden ook vruchttiende genoemd. Zie hieronder over de Hoge thiende en Lage thiende.

Vlasthiende: *alle vlasthiende in Oosterhout iaerlix te ghelden in pachtinghe so meer so min ontrent vlassenslakens.*

ⁱⁱ *Smaltienden* (kleine thienden) worden berekend over lammeren, varkens, ganzen, houtschat en bijen, alsmede over de gruit en het rondzaad.

ⁱⁱⁱ *Lage thiende* in 1554 spreekt men over novale tienden in de parochie van Oosterhout aan de Commanderij toebehoren 'vuytgenomen dat die prince van Orangien over andere jaeren hadde deen helft vander voirs. thienden deen jaer int deen ende dander jaer int dandere van *sekere twee plecken oft blocken* deen geheten int *Hooge* ende dander geheeten int *Leege'* te Oosterhout.

^{iv} *Hoge thiende* idem lage thienden.

^v Dieric Moelener wordt vernoemd op 21 september 1388 in een charter van Catharinadal nr. 148 (A. Erens, o.Praem, archivaris der abdij Tongerlo)